

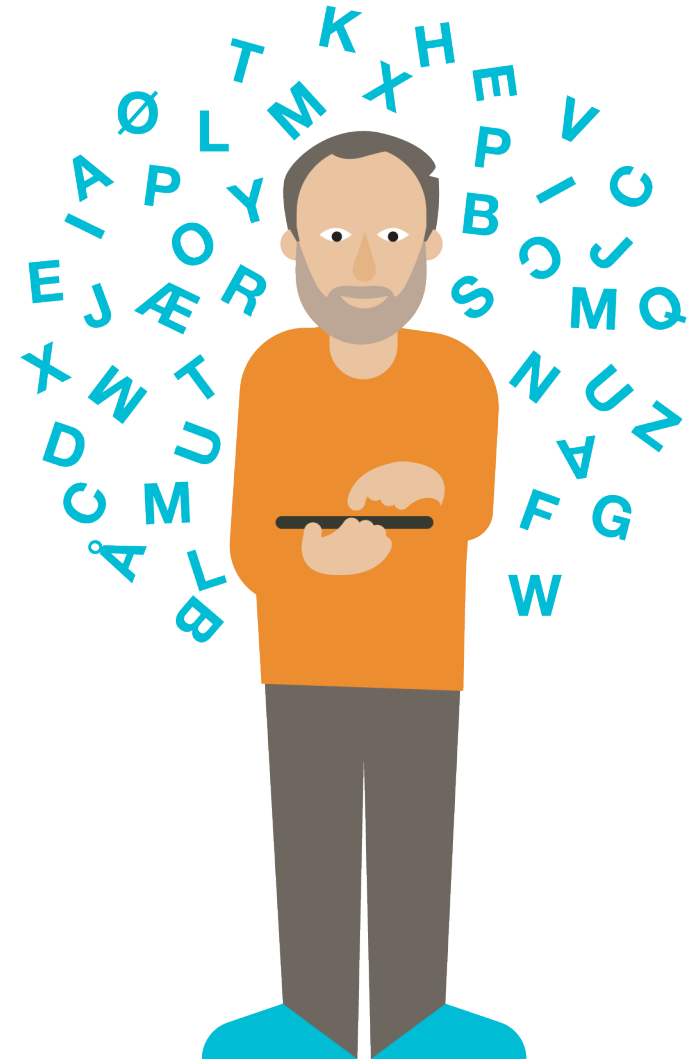
Utvalgte temaer innen personvern

14.06.2023

Personvern i Normen

- Hvordan reguleres personvern?
- Hvordan inngår personvern i Normen?
- Hva betyr personvernprinsippene?
- Hva er et behandlingsgrunnlag?
- Personvernrettighetene: Hva innebærer de - for den registrerte og for dataansvarlig?
- Personvernkonsekvensvurdering (DPIA) – hva er hensikten med den?

GDPR/ Personvernforordningen

+

Helselovgivningen

=

Sant

Normens krav til behandling av helse og personopplysninger

- Dataansvarliges og databehandlers ansvar (Normen kap. 2.2 og 2.3)
- Behandlingsgrunnlag (Normen kap. 4.1)
- Plikter og krav ved behandling av helse- og personopplysninger (Normen kap. 4.2)
 - Taushetsplikten (Normen kap. 4.2.1)
 - Informasjon til den registrerte (Normen kap. 4.2.2)
 - Innsyn (Normen kap. 4.2.3)
 - Retting og sletting (Normen kap. 4.2.4)
 - Tilgjengeliggjøring og utlevering av opplysninger i behandlingsrettet helseregister (Normen kap. 4.2.5)
 - Retten til å motsette seg tilgjengeliggjøring og utlevering (Normen kap. 4.2.5.1)
 - Oppbevaring av helse- og personopplysninger (Normen kap. 4.2.6)
 - Lagringstid ved ytelse av helsehjelp (Normen kap. 4.2.6.1)
 - Tilintetgjøring av dokumenter i behandlingsrettet helseregister mv. etter digitalisering (Normen kap. 4.2.6.2)
 - Behandlingsrettet helseregister ved opphør og overdragelse av virksomhet (Normen kap. 4.2.6.3)
- Innebygd personvern (Normen kap. 4.3)
- Krav om databehandleravtale (Normen kap. 5.7)

Personvernkonsekvensvurdering

Risikovurdering med *personen* i fokus

Avtaler og leverandører

Databehandleravtale

- Egen
- Databehandlers

Få kontroll på dataene

Personvern- prinsippene

Beskyttelse av personopplysningene

Informasjonssikkerhet

«God nok» sikkerhet

«egne organisatoriske og tekniske sikkerhetstiltak»

ROS - risikovurderinger

Personvern
6 viktige områder

Personvern- rettighetene

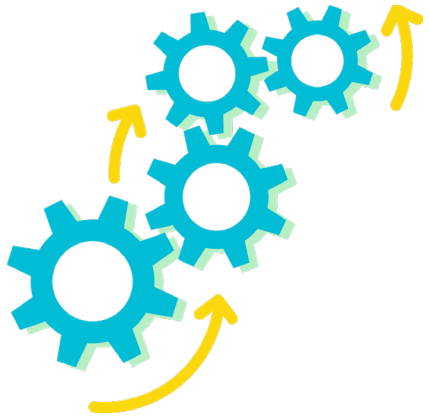
Oversikt over og kontroll med personopplysningene

Kartlegging

Lovlig behandling

Protokoll

Personvernprinsippene

Lovlig, rettferdig og åpen behandling

Formålsbegrensning

Dataminimering

Riktighet

Lagringsbegrensning

Integritet og konfidensialitet

Ansvar

Ha et rettslig grunnlag

Hold deg til det opprinnelige formålet

Samle inn bare det du trenger

Hold det oppdatert

Bli kvitt det når du bør

Sikre det ordentlig

Dokumenter alt det ovenstående

Rettigheter i personvernlovgivningen

Retten til informasjon

Dataportabilitet

Retten til innsyn

Sletting

Retten til å protestere

Retting

Automatiserte avgjørelser

Begrensning

Behandlingsgrunnlag, GDPR art. 6 og 9

- Pasientbehandling forutsetter behandling av helseopplysninger om pasienten.
- All behandling av personopplysninger krever et lovlig grunnlag, som kalles behandlingsgrunnlag.
- Særlovgivingen inneholder en rekke slike lovlige grunnlag.
- Særlig om samtykke som behandlingsgrunnlag

HOVEDREGEL OM SAMTYKKE

Det er ikke behov for uttrykkelig/skriftlig samtykke ved ytelse av helse- og omsorgstjenester, verken til tjenesteytingen med eller uten bruk av velferdsteknologi, eller til behandlingen av person-/helseopplysninger.

Samtykke

Helsehjelp

Behandling av helse- og personopplysninger

Eksempel; Normland kommune skal implementere ny elektronisk medisineringsstøtte. De lurer på om de trenger samtykke fra tjenestemottakerne?

- Det første Normland kommune må spørre seg om er: samtykke til hva?
- Å gi medisiner er en del av helsehjelpen som Normland allerede yter til disse tjenestemottakerne. Rettsgrunnlaget for denne helsehjelpen er (implisitt) samtykke. Samtykke til helsehjelp er på plass.
- Siden dette er helsehjelp som Normland skal yte må de også dokumentere denne helsehjelpen og sikre at helsehjelpen er forsvarlig. Dette kan Normland gjøre med hjemmel i lov, dvs. at loven gir dem anledning til å behandle tjenestemottakernes personopplysninger. De trenger derfor ikke samtykke for å behandle personopplysningene.
- Leverandøren som har levert utstyret vil gjerne bruke personopplysningene i et prosjekt de har sammen med Normsund høyskole. Normland kommune må vurdere om dette har samme formål som helsehjelpen. Det kommer de frem til at det ikke er. De kan ikke bruke dokumentasjonsplikten og helselovgivningens regler om ytelse av helse- og omsorgstjenester for å gi leverandøren og Normsund fylkeskommune lov til å behandle personopplysningene. Da må de vurdere nytt behandlingsgrunnlag for dette. Det kan være samtykke. Men det er IKKE en del av den ordinære tjenesten elektronisk medisineringsstøtte.
- Normland må huske på at selv om tjenestemottakeren ikke trenger å signere på et samtykkeskjema må hun fremdeles få god informasjon om hvordan personopplysningene hennes behandles.

Personvernkonsekvensvurdering

- Risikovurdering for den registrerte
- Når må man gjennomføre en personvernkonsekvensvurdering? Når er det ikke nødvendig?
- Hvordan gjennomfører man en personvernkonsekvensvurdering?

Eksempel – elektronisk medisineringsstøtte

Normland kommune skal implementere elektronisk medisineringsstøtte. Medisindispenseren plasseres hjemme hos brukerne hvor et fjernpleiesystem gjør det mulig for ansatte å sjekke om pasienten/brukeren har tatt medisinene som de skal. Normland ønsker å forbedre pasientsikkerheten ved at pasienten/brukeren får rett medisin til rett tid og håper at medisinavvikene går ned.

Normland kommune gjør flere vurderinger (bl.a. risikovurdering, helsefaglige vurderinger) for å sikre at løsningen ivaretar krav til informasjonssikkerhet og personvern. De vurderer konsekvensene for personvernet til pasienten/brukeren, om de har behandlingsgrunnlag og et klart formål og om det er nødvendig og gjennomføre en DPIA etter personvernforordningen artikkel 35. Kommunen gjennomfører den overordnede vurderingen. De vurderer at:

- innføringen av medisindispenserne ikke er en ny prosess da hjemmetjenesten i mange år har jobbet med medisineringsstøtte.
- løsningen ikke samler inn nye personopplysninger om pasientene enn det de allerede gjør
- personopplysningene som behandles ikke er så omfattende.
- teknologien ikke er ny siden dette er blitt brukt i mange andre kommuner
- leverandør får tilgang til opplysningene som registreres i teknologien
- det behandles helseopplysninger i form av type medisiner som kan avsløre et helseforhold.
- det ikke blir inngripende kontakt mellom tjenesten og pasient/bruker. Dersom pasienten/ brukeren ikke tar medisin som planlagt vil dette følges opp av hjemmetjenesten som normalt.

Hvor finner jeg mer om personvern i Normen?

- Alle tema-veilederne til Normen inneholder omtale om personvern knyttet til det spesifikke fagområdet.
- Veileder om rettigheter ved behandling av helse- og personopplysninger
- Bruk av databehandler (faktaark 10)
- Protokoll over behandlinger av helse- og personopplysninger i virksomheten (faktaark 13)
- Logging og innsyn i logg (faktaark 15)
- Lagringstid og sletting (faktaark 25)
- Formål og behandlingsgrunnlag (faktaark 56)
- Personvernprinsippene (faktaark 57)

Plan for dagen

Klokkeslett	Tema
• 09:00	Intro om kurset og om Normen
• 09:45	Internkontroll
• 10:30	Pause
• 10:45	Risikostyring
• 11:30	Lunsj
• 12:15	Utvalgt personvern
• 13:00	Pause
• 13:15	Krav til informasjonssikkerhet
• 14:00	Pause
• 14:10	Normens krav i anskaffelser
• 14:40	Spørsmål og avslutning